

За спиною

Автор:

Гаська Шиян

За спиною

Гаська Шиян

Сучасна проза України

27-річна Марта із покоління солом'яних сиріт – понуре дитинство у маленькому містечку, мама, яка покинула сім'ю заради заробітків в Італії. Але це лише стало поштовхом до того, щоб зробити успішну кар'єру ейчара в айти-галузі. Марта щиро насолоджується комфортом та добробутом, який створює для себе і для свого бойфренда Макса, і намагається триматися осторонь політичних новин. Аж ось в один момент її затишний світ перевертається догори ногами. Макс бере повістку в армію. Марта намагається відповідати суспільним очікуванням і прийняти такий крок, але внутрішній конфлікт і образа за те, що він не залишився з нею, не дають їй спокою. Їй здається, що це дуже хибний спосіб довести свою маскуліність, і це відчуття загострюється із наростанням сексуальної фрустрації. Гострий внутрішній конфлікт, який намагається подолати головна героїня, спровокований переоцінкою цінностей і тілесністю, яку не завжди вдається приборкати. Як вона долає депресію? Які рішення приймає? І головне: куди її приводить намагання втечі?

Гаська Шиян

За спиною

© Г. Шиян, текст, 2019, 2020

© «Фабула», макет, 2020

Шановний читачу!

Спасибі, що придбали цю книгу.

Нагадуємо, що вона є об'єктом Закону України «Про авторське і суміжні право», порушення якого карається за статтею 176 Кримінального кодексу України «Порушення авторського права і суміжних прав» штрафом від ста до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, з конфіскацією та знищенням всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, програм мовлення та обладнання і матеріалів, призначених для їх виготовлення і відтворення. Повторне порушення карається штрафом від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією та знищенням всіх примірників, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, програм мовлення, аудіо- і відеокасет, дискет, інших носіїв інформації, обладнання та матеріалів, призначених для їх виготовлення і відтворення. Кримінальне переслідування також відбувається згідно з відповідними законами країн, де зафіксовано незаконне відтворення (поширення) творів.

Книга містить криптографічний захист, що дозволяє визначити, хто є джерелом незаконного розповсюдження (відтворення) творів.

Щиро сподіваємося, що Ви з повагою поставитеся до інтелектуальної праці інших і ще раз Вам вдячні!

* * *

Цей роман не просто стилістично вправний і зрілий, але й важливий для сучасності, адже вписує війну в Україні в універсальний людський контекст. Авторка переводить цю війну з безпечної рубрики «десь там на дикому Сході» у

тривожну рубрику «тут, у нашій спільній Європі». Бо цей конфлікт – справді тут, на нашому континенті, і він у той чи інший спосіб стосується всіх нас, європейців.

Гаська Шиян переконливо нагадує: інший світ, світ насильства і смерті, ран і каліцтва, молодих удів і військових шпиталів – зовсім поруч, і ніхто з нас не знає, коли доведеться переступити межу, яка їх розділяє. Сучасне життя, просочене технологіями і переповнене інформацією, аж ніяк не є стабільнішим і безпечнішим, ніж у минулі віки, а людина – аж ніяк не кращою. Проте, як і завжди, є люди, що здатні зрозуміти і допомогти.

Роман «За спиною» – про сучасну Україну, але не лише про неї. Він – про наш псевдобезпечний сучасний світ, який є всуціль крихким, починаючи від сім'ї, і закінчуючи суспільствами, державами, глобальними інституціями.

Українське журі Літературної Премії Європейського Союзу

1

Білий вигин наївного дитячого сердечка, наче з дівчачої анкети, розпливається у всепоглинаючій мряці і губить половину. Рябить в очах. Навіть у намальованому на асфальті «Я ? Мері» читається «С МЕРТ». Сніг лягає на стару дерев'яну шатківницю, якою вчора пересікли на закваску якісь нескінченні літри капусти і мені здається, що я витягаю з грудей серце, погризене блохами, при нарізанні на скибочки воно охолоджується і знеболюється. Скибочка тобі, скибочка мені, скибочка засушити в дорогу. Покласти під сідло. Сховати між сторінок листів. Хоч які листи. Ніхто тепер не пише листів. Так, скупі есемески, максимум складені з трьох повідомлень, дозволеного оператором обсягу. За звичкою, латинкою, щоб було дешевше, хоч в гроші давно не впирається. Блохи наших гризот невгодовані і непригріті, вони дрібні і жваві. Підстрибують, наче корівки до водопою, до озерець свіжої крові, які бубнявють багряними гумовими краплями і застигають у чудернацькі покручі на нарізці з мого пружного серцевого м'яза. Таке м'ясо погано жується і не смакує без приправи для бастурми.

Я ніби розтинаю собою мряку. Дихаю, як риба. Волочу важку сумку. Ступаю на розкислий сніг. Хапаю повітря. І, як дитина, тупцяючи щільними маленькими крочками, вичовгую на напіврозталому багні другу половину сердечка.

Ситуація довкола дратує, як ідіот, який їздить узимку на літній гумі, п'яний, зневажаючи правила. Ти можеш безсило махати кулаками і сигналити. Можеш навіть встигнути зняти на відео, як він рвонув на червоне і викласти це в соцмережі. Але від того безсилля розростеться ще більше, бо ані кількість поширень, ані прокльони в коментарях групи ВАРТА-1, ані тегання публічних представників нової поліції нічого не змінять.

Я несу якісь банки квашеної капусти і морожені вареники. Сушені фрукти і овочі. Шарпетки і білизну. У мене вища освіта і добра робота. Я б могла сісти на машину і транспортувати значно більші об'єми. Швидко й ефективно. Ще й позбирати по місту і у волонтерок з дітьми, які тільки те й роблять, що ліплять, сушать, варять і перекидають гроші між картками. Їм нічим більше себе розрадити. Вони загрузли у другому декреті, не вийшовши із першого, тож розгортають свою діяльність, наче з ув'язнення.

Але я чомусь пхаю цю сумку – як покуту і покарання. Ти пішов учора. Ми гарно попрощалися. Випили і потрахалися. Мало би вийти пристрасно. Бо ти йдеш надовго і не знати, чи взагалі повернешся. Але починали ми ліниво, ніби з обов'язку, роздягатися з домашнього одягу було незатишно, і я думала, коли ти вже, нарешті, перестанеш за відпрацьованим алгоритмом гризти мій сосок. На очі мені виступали сльози. Ти рухався ритмічно і дихав важко. Здавалося, що, аби кінчити, зосереджуєшся і думаєш про щось своє. Морщив чоло, притулившись мені до скроні, відкривав рота і гортанно скрикував. Я теж так роблю, коли недостатньо збуджена. Але цього разу й це було лінь. Я зависала в якійсь порожнечі, наповнювалася нею, глухою, в'язкою і безпросвітною. Падала і ловила сама себе. Не відчувала нічого. Твій голос долинав звідкись здалека, так, наче мені заклало вуха. Я втупилася очима, повними сліз, у твій спакований наплічник. Обійняла тебе істерично. Вкусила за плече – намагаючись спитати своїми зубами, чи приваблива я як жінка, чи виникає у тебе непереборне бажання ляскати мене по сідницях, чи не надто випирають мої ключиці, чи не загострі коліна? Може й взимку треба фарбувати нігті на ногах? Гарніше, коли я широко розводжу ноги, чи коли піднімаю їх вгору і схрещую? Чи достатній у мене вигин спини, коли ти ззаду, чи я нагадую квадратний брусок? Але ти, чомусь, не розчув цих запитань – лише, витріщившись у стелю, гладив мене по голові, правою рукою, а ліву поклав собі на груди, ніби дослухаючись долонею до власного серцебиття. Як лікар. Ніби

перевіряв, чи все там в твоїх грудях на місці, чи все

з усім збігається – рішення з почуттями, вибір з бажаннями. Моїх сліз ти не зауважив. Чи зробив вигляд, що не зауважив. Тож я рвучко встала і пішла в душ. Гарячі струмені під тиском були єдиним, що мене тоді змусило знову відчутти своє тіло. Тоді. Насправді учора.

Сьогодні я завезла тебе на вокзал о п'ятій. Ми минали кучугури піску і бруківки, які повивергали із землі під час ремонту колій. «Прохід до церкви. Проходу до центру творчості немає» – дорожній знак ніби сповіщав про тимчасову відсутність вибору власного шляху, адже ремонт, у зв'язку з погодними умовами, може затягнутися на невизначений термін. Після порожнього міста на Двірцевій площі виявилось вкрай жваво. Призовники в очікуванні шикування кулилися, як пущівірки у густій крижаній мжичці. Ти став осторонь хаотичного натяку на шеренгу і, щойно я від'їхала, одягнув на голову свої білі бездротові навушники. Мені чомусь одразу подумалося, що у тебе їх відберуть ці загартовані селяни, які у такий час звикли порати худобу, тому не були ані блідими, ані наляканими. Курили і спльовували. Хукали червоними обличчями на червоні руки. Думали, мабуть, дивлячись на твою світлу куртку, черевики Коламбія і новесенький наплічник, що ти один із тих, кого мама з татом не відмазали з якихось дивних причин – може, зажерся з ними, а може, в військкоматі задохуя попросили. Я віддаляюся від тебе у цю ранкову ніч – усі вікна ніби ховають за собою чорні діри індивідуального використання, концентрують у собі екстракти з дна людських душ. У мене відчуття, що на потилиці маю ще пару очей, які дивляться у лункий тунель вулиць, наче у бінокль через дзеркало заднього огляду. Твоя фігурка у цій зворотній, безперспективній перспективі віддаляється, але якийсь надпотужний пристрій у моїй голові дозволяє макронаближення до твоїх нігтів без жодної задирки – блискучих, наче відполірованих, до вистрижених скронь під довшим волоссям, до подразнень від бритви на підборідді, до щетинок, що наче мобілізуються і починають ворушитися в глибині шкіри, щойно ти поголився. Як у комп'ютерній грі, я сканую крізь шари одягу, ти обертаєшся, як 3D модель всередині моєї голови, і я мну твої підплілі ніжним жирком боки і проводжу по заросту під пупком – ці місця якісь особливо ніжні, м'які і рідні для мене, хочеться притулитися до них щокою, одночасно перебираючи пальцями нервові закінчення між вухом і рівчачком на потилиці. Але я припускаюся якоїсь помилки, й аплікуха вимагає апгрейду, несумісного з моїм iOS. На наступному світлофорі пам'ять буксує і зависає, а батарея замерзає і гасне.

31 жовтня. Перший сніг ранній і гострий. Так буває. Він разом з дощем січе по щоках, і холод пробирає настільки, що, здається, нічим не зігрієшся. Одяг незграбний й одночасно тісний та мішкуватий. Я здаюся собі не просто непривабливою, а безнадійно сірою, постарілою і важкою. Так, ніби за добу додалося років і кілограмів. Очі мої провалилися в ями з синцями. Груди обвисли. Живіт і сідниці втратили пружність. Шкіра посиніла і вкрилася капілярами. Таке враження, що відучора я виносила, народила і вигодувала мінімум трьох дітей.

Я відкриваю рот, щоб закричати, але звідти тільки вилітає ватною кулею німа порожнеча. Глухо розривається парю серед сніжинок і падає на землю друзками новорічної кульки. Найбільше я зараз хочу опинитися вдома під ковдрою. Накритися з головою і не виходити до весни. Зрештою, ніщо цьому не перешкоджає, мушу от тільки спершу позбутися цієї торби. Пальці від неї синіють. У голові паморочиться. Я розумію, що від нашої спільної вечері нічого не іла. Сідаю на сходи під магазином. Відкриваю сумку. Дістаю пакетик саморобного кривенького печива з підписаною дитячим почерком листівкою. Мартуся, яка, мабуть, була серед тих дітей, які збивали мене з ніг на перерві у коридорах будівлі старої школи, дякувала солдатам за мужність і бажала їм божої опіки. Я ще звернула увагу, що гардероб був увесь завішаний маскувальними сітками, понурими, як крила кволого янгола, якому годі уже піднести себе до неба. І якійсь старшокласниці давали нашатир, бо їй прийшло есемес, що тата забрали на полігон. Я розв'язую синьо-жовту стрічечку і кладу до рота одного цілого коржика. Щоб почати його жувати, мені доводиться докласти зусиль. В горлі стоїть камінь. Я натужно сковтую і крихти деруть мені стравохід. Відчуття голоду у мене не було, тож минати немає чому. Минати немає чому. Окрім безконечних днів, які доведеться долати самотужки. Коли печиво у пакету закінчується, у голові паморочиться вже трохи менше. Просто залишається відчуття, наче після глухого удару в потилицю. Позаду відчиняються двері і продавщиця хоче вихлюпнути відро з брудною водою. Підлогу у таку погоду доводиться мити постійно. Вона помічає мене в останню мить, але стримати інерцію уже не вдається. Я ледь ухиляюся і багнюка вихлюпується просто

у наготовану сумку. Грудки болота, пісок, шматки розмоклого картону, коричнева вода – все стікає стінками банок з капустою, затікає в пакетики з саморобним печивом і мороженими варениками, розмочує листівки, намальовані фломастерами і гелевими ручками з блискітками. Продавщиця зойкає, хапається за серце, кидається перепрошуватися, вихоплює у мене сумку і починає рятувати пакунки. Втирає руками дитячі написи, пальці і?і? спрацьовані і масні, у тріщинках шкіра темніша, але нігті тим не менше оздоблені розписом на бордовому шелаку, який хоч уже і відріс – на око тижні десь так на півтора,

вигляд ще має більш-менш прийнятний. Я підводжу очі і бачу, що вона тихо плаче. Схлипи накочуються на мене один за одним, я ридаю і захлинаюся до втрати можливості дихати, падаю на її м'які, теплі груди. Вона з тих жінок, які не мерзнуть, дрябла шкіра її декольте пахне свіжим потом і дешевими парфумами, а руки – ковбасою і хлоркою. Вона обіймає мене, як дитину, і я ридаю, ридаю, ридаю. Здається, цей потік ніколи не скінчиться. Аж ось, таке враження, що заведений механізм починає сповільнюватися і зупинятись. Краник закривається. Я затихаю. Вона, гладячи мене по голові, теж заспокоюється і послаблює свої обійми. Її густий макіяж весь потік і перетворився на місиво – золотисті тіні і потужна чорна підводка, туш, яка потовщує і подовжує втричі вій, доповнені накладними, темна перламутрова помада чудово поєднується з золотим зубом одразу за правим верхнім іклом. Мені здається, я ніколи не бачила таких коричневих вилиць, таке враження, що вона засмагала на Балі. Загалом, вона належить до тіток, які не можуть викликати нічого, окрім страху та небажання зв'язуватися. Такі завжди мовчки зверхньо кидають замовлене на прилавок, як кістку псові, і недораховують решту. Натомість вона втирає обличчя, як дівчинка, просить зачекати, зривається, біжить кудись, шльопаючи пластмасовими капцями, взутими на колготи і шкарпетки, а за хвилину повертається з пакетом ВО\$, напханим тушонкою, згущеним молоком, цукерками, чаєм, кавою і сигаретами.

– Занесеш? – скупі питає вона і відвертається, навіть не встигнувши глянути, чи я кивнула.

Вона повертається до прилавка і гавкає на стару, яка старанно колупає пазуром вареник у відділі кулінарії, перевіряючи тісто – чи не надто тверде для її зубів? Вони зчиняють традиційну колотнечу, але в результаті стара бере один голубець, три вареники і два квашені огірки. Вона прикра і вибаглива – ненавидить готувати, бо для себе треба мало, а більше нікому. Продавщиця ж уїдлива і знервована – готувати теж ненавидить, але на чоловіка і двох дорослих синів, у вільний від роботи час, сотнями ліпить вареники і крутить голубці. Від її миттєвого нападу людяності не залишається й сліду. Жінки змагаються у побутово-класовій ненависті і потім розходяться із відчуттям полегшення, підживлені отрутою одна одної.

Пакунки ж мої тепер стають іще важчими. А я – якоюсь умиростворено-байдужо-безсилою. Біля найближчого смітника я ставлю їх на землю і йду далі, слухаючи спиною, як їх кидаються шматувати ті, хто щойно рився в контейнерах.

Навпроти смітника сидить волоцюга в чорній синтетичній шубі, схожій на халат. Хоч у нього під ногами і стоїть емкість для жебання, здається, це скорше прикриття. В руках він тримає маленьку мідну амфору. Прочищає своїми довгими брудними нігтями борозенки різьби. Шепче у пожовклі від тютюну вуса заклинання: на сніг, на слизькість, на депресію. Вони розлітаються у атмосфері, підсилені ядучим духом його немитості. З цією його персональною лампою Аладдіна чи скринькою Пандори все неодмінно збудеться. З-за рогу різко повертає старий чорний жигуль з фігуркою ягуара на капоті й обтраскує волоцюгу з баюри так, наче це єдиний душ, на який той іще може розраховувати у своєму нікчемному житті.

Назустріч мені сунуть зграйки зомбі, відьом і трупів. Один з них із сокирою в голові. Всі вони радісно регочуть і штовхаються. Один підскакує, щоб налякати мене. Я від того наче прокидаюся й озираюся довкола. Бар навпроти весь уквітчаний павутинням, а офіціантки заgrimовані під сексуальних скелетів. Перед входом фотографується компанія в костюмах ку-клукс-клану, вони просять, щоб я зробила знімок, зігують і вигукують «Слава Нації!». «Смерть Ворогам?!» – пошепки видушую я відповідь. А ще кажуть, Гелловін не наше свято!

Всередині душно і шумно, я одна без спеціального гриму, але, думаю, мое бліде обличчя, синці під очима і скуйовджене волосся дуже добре вписуються в концепцію, бракує хіба що цівок крові з носа. П'ятдесят віскі я перехиляю одним махом і замовляю ще. Поруч двоє ку-клукс-кланівців обговорюють вартість медичної довідки, яка допоможе ухилитися. «Чорт! Це ж можливо! Це ж так просто! Це ж тільки пів моєї зарплати за місяць!» – думаю я і відчуваю, як починаю мліти. У напівсвідомості я йду довгим коридором, помальованим олійною фарбою. Під кабінетом, у який мені потрібно, – черга, але двері відчиняються, і мене запрошує всередину товстенька чоловіча рука у формі. Рука літає в повітрі без свого господаря, галантно пропонує сісти на стілець, а тоді лягає на мое коліно і починає, наче тарантул, повзти вгору. Я боюся поворухнутися, так, наче то справді гігантська отруйна комаха. Коли пальці доповзають до трусиків і починають терти в улоговині між губами, я верещу і тріпаю ногою. Рука вилазить з-під моєї спідниці, спершу піднімає вказівний палець і прикладає до моїх губ – я встигаю відчути свій запах, а тоді долоня розкривається і очікувально зависає на рівні моїх очей. Я починаю нервово розщібати сумочку, замок заїдає на середині, я його смикаю і виламую, шукаю конверт, який завбачливо приготувала. Я ж точно знаю. Він має бути десь тут. Але його ніде немає. Рука починає помітно дратуватися і вказує мені спершу на годинник, а тоді на двері.

«Все гаразд?!» – чую я від хлопця у формі в кутку коридору. Різкість наводиться повільно. Чомусь на тлі грає Джо Дасен. Який, з біса, Джо Дасен, мене завжди піднуджувало від цього його приторного «Люксембурзького саду», теж мені саундтрек для військкомату.

Офіціантка-привид простягає мені склянку води. Я прошу сигарету у хлопця, який трясє мене обома руками за щоки. Закурюю. Закашлююся. Мене морозить. Я кусаю порепані губи, згризаю шкірку до солонуватого смаку крові. Довершую, нарешті, свій образ для сьогоднішньої вечірки, для свята, яке завжди з тобою, чигає з-за кожного рогу, сьогодні банькатими гарбузами, а далі – іншими декораціями згідно з маркетинговим планом. Я двічі про себе схлиплюю і, тримаючись за перенісся пальцями, задушую ридання всередині. Прошу винести ще п'ятдесят віскі, занякую кісточками на кулаці й закусую холодним вогким повітрям. Підводжуся, обтріпую мокрий зад куртки і неквапливо рушаю в напрямку дому. В церкві правлять вечірню. Повз неї туди-сюди ходять радісні зграйки нечисті. Жінка волочить клітчасту сумку, таку, як я залишила біля смітника, підходить до хреста, тулиться до нього чолом, хреститься, цілує, щось шепоче. Таке враження, що той хрест – її коханий. Тільки він чомусь не зрушується з місця, щоб допомогти волочити ношу. Я б хотіла, щоб відвідування церкви принесло мені таке ж полегшення, як і їй – сумка наче стала майже невагомою. Вона понесла її далі так жваво, наче згряя янголів, наспівуючи своїх пісень, підхопила вантаж з обох боків. Мені ж у сакральних спорудах завжди незатишно, більше того, мене там часто наздоганяють брудні думки, а перед очима крутиться автопортретне порно, в якому задіяні дівчата, що роблять селфі-качечки на фоні вітарів. Можливо, це наслідки дитячої травми від відвідин Почаївської лаври, не знаю точно, але дуже імовірно. Бо звідти у мене залишився якийсь каламутний спогад про понурий, тьмянний простір з дурманним запахом і маніакальними жінками, які незалежно від біологічного віку були не просто старими, а якимись древніми. Відтоді відчути себе затишно в жодному храмі, особливо в обрядові моменти, мені так і не вдалося. Завжди було ніби на дискотеці з музикою, яка не гребе. Якщо просто встати і вийти не пасує, то тільки й думаєш, коли ж ця суміш незручності й нудності, це відчуття абсолютно чужої тарілки, закінчиться. Здається публічне клякання має на меті нагадати присутнім довкола, що всі ми грішні, тож варто позмагатися у масштабності покути. Бо хто ж з людей не відчуває особливого хворобливого тремору, який штовхає глянути на результати власного шмаркання і випорожнення, що вже говорити про щоденні переступи. Того єдиного разу, коли ти мене за компанію ніби випадково затягнув до причастя, мене плющило тиждень. Віруючі, мабуть, сказали би, що то виходили біси.

Я дивлюся на маленький літачок угорі, праворуч хреста. Це, скоріш за все, громовідвід. Але дуже схожий на літачок. «Забери мене кудись, літачку!» – адресую я йому імпровізовану молитву, своє цілком людське прагнення перекласти камінь з душі на крила вищих сил. Як я опинилася у закутку внутрішнього подвір'я церкви, я не пам'ятаю.

2

Котра ж година?! Shit![1 - От лайно! (Англ.) – Тут і далі примітки авторки.] Де я?! Розплющити очі рівноцінно ядерному вибуху десь між сітківкою і мозком. Якого хріна воно дзвонить?! Куди мені?! Будильник розриває простір і свердлить мою голову. Зрештою, далі лежачи на боці, я таки по-курячи розплющую одне око, побіжно зауважуючи, що перебуваю вдома (хоч це я тактильно впізнала за дотиком ковдри). Положення на ліжку діагональне. Перегар сильний. Екран телефону розпливається і перевертається. Але паскудний девайс, як на зло, дзеленчить нав'язливою мелодійкою і ніяк не перестає. Врешті, я наводжу різкість. 7:30. При спробі підвести голову мене охоплюють блювотні спазми. Волосся підозріло смердить. Я розумію, що вчора нікому його було потримати – тебе, друга перевіреного зі студентських часів у хвилини, коли дешева закуска лягала на сніг вишиванкою, як відомо, не було поруч. Врешті, я таки із зусиллям підводжуся і йду до туалету, переступаючи через одяг, розкиданий дорогою від дверей. Таке враження, що разом з випорожненнями з мене виходить нерозчинений алкоголь, а також душевні страждання. Мені так паршиво, що аж на все байдуже. Я чвалаю на кухню і запихаю в себе дві столові ложки ентеросгелю, проштовхуючи цю клейку гидоту в стравохід водою. Заварюю чай. Нудить уже менше. Заходжу в робочий чат і пишу, що мені треба взяти sick day[2 - Лікарняний листок (англ.)]. Залажу назад у ліжку, але спати вже не можу, серце стугонить і тарабанить, то набираючи обертів, то майже затихаючи. Я заплющую очі і вглядаюся у психоделічні кольорові кола. Не піду на роботу ні сьогодні, ні завтра. Може, взагалі більше ніколи не піду. У мене достатньо заощаджень, щоб звалити в Азію перезимувати. Я ж так ніколи і не була за кордоном, як доросла, тільки маму відвідувала пару разів – тобі було задорого, а за мій кошт ти не хотів. Але враховуючи, що я навіть не збираюся підводитися з ліжка найближчі декілька років, усі ці гроші мені не так уже й потрібні. Скроні гулко пульсують, аж здається, наче вилицями стікають тонесенькі цівочки крові, струмочки-дерева вкорінені у мої стигми. Я бачу безкраї пляжі, пісок і бірюзову гладінь моря. Красивих людей з ідеальною засмагою. Всі настільки сповнені

радості, що навіть не усміхаються. В них немає потреби виплюскувати це повногруде щастя, якого кожному тут вдосталь. Самотні і сімейні, старенькі і щойно закохані, діти і тварини. Всі плещуться і засмагають, лижуть морозиво і п'ють фанту. Я розчиняюся в солоному повітрі, від якого пече очі, і поринаю в поверхневу невротичну дрімоту. З неї мене висмикує телефонний дзвінок.

- Ти як? - бринить сповнений енергії голос по той бік.

- Норм, - напівпошепки, хрипло відповідає мій.

- Ну слухай, не кумарся, він же скоро повернеться, ім же дають відпустки.

- Звідти не повертаються.

- Ой, ну перестань уже, ну.

- Повертаються іншими. Коротше, Соф, в мене просто жосткий бодун...

- Давай, ну, коротше, попустить і виходь завтра.

- Окей. Не кумар, коротше. Па.

Я перериваю зв'язок. Заходжу у фейсбучек. Бездумно бровзаю і ставлю лайки. Таке враження, що нічого ні у кого не змінилося. Та й, зрештою, у мене тут не все так погано, можу розкинутися на все ліжку і нормально виспатися. Не ділити ковдру. Раз ти обрав собі панцирну койку в учебці, чи, ще гірше, нари в бліндажі. Раз тобі це важливіше. Я сама не помічаю, як простягаюся на ліжку зірочкою, і розумію, що зараз зовсім не хочу тут нічии присутності. З-під пахв у мене тхне тим міцним, токсичним потом, який дарує нам похмілля. Але крім нього похмілля дарує спокій духу й еротичне збудження. Нам настільки боляче думати, що ми зосереджуємося на нашому тваринному, простому, приземленому. Ми готуємося померти, тому хочемо на десерт насолод. Я гуглю порносайт. Female choice[З - Жіночий вибір. (англ.)]. Двоє дівчат лижуть одна одній, а тоді до них приєднується чоловік. Я пощипую свої соски, запускаю руку під ковдру і запихаю пальці в щілину між губами. Рухи мої набувають ритмічності разом із фрикціями самця на екрані, я дивлюся, як дівчачий язик торкається м'якого рожевого м'яса. У неї з рота виривається стогін. У мене з рота виривається стогін. Мою руку ніби

засмоктує між ноги спазмами, і я, нарешті, відчуваю полегшення, нарешті вибухнув і розчинився в повітрі тиск незбутого оргазму, який нависав десь за потилицею, від позавчорашнього вечора. Він сходить на мене ззовні і випліскується у мене зсередини. Легкий і невимушений, швидкий і стрімкий, як перші, ще школярські. Кров гаряче пульсує у найтонших капілярах і виштовхує через пори інтоксикацію. Примітивна тілесна радість котиться звивинами мозку, як ртуть.

Я навіть думаю, що добре було би поїсти. Відкриваю холодильник, нишпорю очима, бачу, що ще залишилися гурманські витребеньки, які я приготувала на прощальну вечерю. Але чомусь беру баночку маринованого імбиру й починаю захлано жерти його просто пальцями.

Дзвонить телефон. Дякую, що не сім хвилин тому. Твоя мама. Ця жінка, до якої я завжди відчувала суміш остраху й ворожості, тож завжди тримала з нею дистанцію, зараз несподівано здається мені рідною, і я ніби п'ю з її дбайливих рук похмільний бульйон. Голос у неї водночас стривожений і бадьорий, так, наче у неї з'явився новий сенс життя, який складні обставини лише підсилюють.

– Значить так! Вияснила! Їх розквартирували в учебці під Києвом. Все там добре! Ти як?

– Та нормально. Дзвонив?

– Я не витримала. Йой. Але мало мав часу. Не поговорили толком. Тільки такий: «Всьо, мамо, па!» Ти не гризися, зозулечко. Вернеться нашими молитвами. Тре в то вірити.

– Угу...

– Йой, діти-діти, за шо Бозя вам таке вділила?! Але значить, мало так бути!

Я відчуваю, що зараз заскиглю і кладу слухавку. Зрештою, вона мама, у неї є це беззаперечне право докучати по телефону, навіть коли ти будеш під кулями. Щоб ти її заспокоював. Повертав те, що вона колись вклала, віддаючи тобі усю свою увагу. Я ж не вклала у тебе нічогісінько, нічим не пожертвувала. Що ти взагалі мені винен? Фондюшницю, куплену мною для спільних вечорів із друзями? Чи джойстик для улюблених ігор, подарований на Миколая з першої

гідної зарплати? Щоб якось збадьоритися і перемкнутися, я виходжу на балкон. Зовсім гола, лише накидаю на плечі куртку. Закурюю і махаю сусіду навпроти. Холод аж гойдається і висне на штурпаках покручених гілок. Тротуаром проїжджає на візку молодий хлопець у навушниках. Він часто кружляє районом, мабуть, живе поруч. Його ампутована кінцівка така суголосна із обрубками дерев. Він часто зупиняється, привстає на вцілілому коліні і підводить голову з музикою у вухах до крон – так, ніби вони розуміють щось особливе.

Повернувшись, я йду гуглити учебки Київщини. Мене кидає на сторінку ВКонтакте «Воинская часть (учебка) А 0704 г. Васильков». На аватарці радісні мужлани у формі в казармі, а першим постом – дівчисько, на вигляд так узагалі п'ятнадцятилітнє, така собі провінційна малолеточка, схилила голівку і тримає написаний від руки, обрамлений квіточками і сердечками плакат на аркуші з зошита: «Вадим, Полина тебя очень любит и ждёт». Далі один за одним йдуть пости в основному неграмотною російською: дівчата розшукують своїх коханих, солдати обмінюються досвідом про умови і стверджують, що хоч до комфорту є запитання, цей веселий час разом вони б ні на що не проміняли. На запиті «кто знает работает ищѐ в сталовке т, Катя» мені стає смішно. Так тобі і треба, хай тепер тебе годує «т-кома-Катя». Але на пості «Привет родной учебке из АТО!» юзера на прізвище Хохлов, який поруч із синьо-жовтим прикладом виклав на землі гільзами номер 0704, мене знову починає нудити. Порно у цьому браузері було значно приємнішим.

Я клацаю на твою сторінку. Там загальний чекін, який вже назбирав 438 лайків і 142 коментарі, які бажають, щоб ангели тебе берегли, і питають, чи вам, бува, чого не бракує. Чи не мерзнете? Чи є сигарети? Я нервово захоплюю комп. Ангели зайняті – вони носять важкі сумки спрацьованих жінок! Мене там взагалі немає у цьому твоєму просторі. Хоча на останньому фото, яке ти навіть поки тримаєш на аватарці, ти мене пригортаєш, коли ми прощаємося на вокзалі. Воно збирає рекордні 694 реакції (лайки, плаксиві смайлики і сердечка). Та що ви, 694 юзернейми, знаєте?! Третина з вас у мене не в друзях, у 79 відсотків з вас це фото випадково сплигло в стрічці за алгоритмом соцмереж, бо активно лайкалося. Якби цей хлопець із фотки мене безумовно любив, то залишився б поруч і підписувався би на мої спроби пошукати спільних розваг. І наші зимові фотки з Тайланду лайків збирали б не менше. Хоч би хтось поставив злий чи регочучий емоджі, вставив би якусь тупу гіфку. Але ні, ви тут коментите про любов, про те, які ми сильні і класні. Ага, любов... – ситуативний збіг. Полюбиш того, хто трапиться тобі у відповідний час у відповідному місці. Ось якась юна патріоточка, громадська активістка, волонтерка, яка привезе сигарет, запростяк закрутить там тобі голову своєю пасіонарністю, бо матиме те, чого бракує мені. І потім писатимуть до дня Валентина оті нудотні романтичні статті про вас у

районних газетах. І ти скажеш, ну хто ж винен, ти не була такою пристрасною, як вона, навіть жодного разу не організувала нам збір якихось потрібних речей.

Я з'їдаю ще трохи імбиру і закусую шоколадкою.

Тобі там, курва, весело в казармах. Пацанчики. Двіж. Тестостерончик. Дівчатка і дітки пишуть послання, про те, які ви потрібні.

Я розумію, що накручую свої гнів і образу, але нічого не можу з собою вдіяти, щоб стриматися. Я розумію, що значна причина тому – похмілля і голод, але навіть не можу змусити себе нормально поїсти. Я бездумно гортаю стрічку новин. Позитивненькі пости сильно дратують, але палко патріотичні з хештегом #зрада виводять з рівноваги ще більше. Я хочу уїдливо коментувати, але, на щастя, навіть на це не маю сил і вберігаюся від виснажливих срачів. Я долаю в собі бажання щось зламати, знищити, понівечити. Хоч можна сильно не переживати: все, на що я здатна в такому стані, – це стиснути кулаки. Вечори зараз довгі й чорні, як яма. Щойно починає сутеніти, навіть як слід не розвиднівшись, тобто десь по четвертій, грудну клітку заливають якісь помії. Таке враження, що прорвало серцевий клапан, а там каналізація. Гноївка наших почуттів. Я намагаюся почати дивитися серіал, але рухливе зображення і гіпнотичний звук мене миттєво заколисують і десь о шостій я відрубуюся з думкою, що добре було би таки поїсти, але, мабуть, відкладу це до завтра.

Прокидаюся о першій одночасно від спраги і сильного бажання пісяти. В холодильнику натрапляю на банку квашених помідорів від твоєї бабусі й захлано п'ю розсіл. Потім іду в туалет. Повертаюся на кухню і випиваю дві склянки води, дві пігулки аспірину, для профілактики, і шість пігулок білого вугілля. Хоч, може, від того, що я їх мішаю, ліки нейтралізуються. Дивлюся ще раз, котра година, і зауважую, що від тебе три пропущені і одна довжелезна есемеска, стислого змісту «добрався, влаштувався, сумую, люблю». Мене огортає якась несподівана радість, я натискаю reply[4 - Відповісти (англ.)], і пустий рядок блимає мені перед очима курсором, а я не знаю, з чого почати. І чим продовжити. І чим закінчити. Навіть коротко. Хоч би три слова. А я їх не знаю. Не маю звідки взяти. Чи може це «якого, блять, хуя?!». Радість і гнів змішуються у моєму тілі, як два вибухові реактиви. Здається, ротом зараз повалить кривава піна, суміш розпачу, ніжності, самотності – я ж без тебе навіть не маю бажання вийти провітритися. Але чи має право на існування те, що на відстані? Чи трактують його однаково отримувач і відправник? Чи той момент, який раптово пройняв когось по один бік, ще буде актуальним, коли його відгомін досягне боку іншого? Бо ось тут,

зараз я так відчуваю, а за хвилину, дивлячись на зорі з балкона і накинувши куртку на голе тіло, – уже ні. А що вже говорити про там і потім. І, що найгірше, щойно натиснеш send[5 - Відправити (англ.)] – це миттєво означатиме очікування реакції: побачив? – поставив сердечко? – друкуеш відповідь? – чому так довго? – що ти там стер? Як тільки колись могли покладатися на терміни і точність доставки поштовими голубами? Але чи чуємо голос одне одного таким, як він є, з усіма цими сучасними комунікаційними технологіями, у цих телефонних розмовах і відеочатах, сповнених незграбності, невлучності і невчасності. Чи пишеш ти повідомлення, бо хочеться, чи з якогось невидимого примусу? Бо всі пишуть. Бо це те, що повинно бути. Ця вічна Пенелопа-тотем. Яка віками не рушить з місця. Лиш тче і розпускає. Тче і розпускає. Я б, мабуть, мала почати шукати собі якась хенд-мейд хобі. Типу валяти з шерсті, варити мило. Чи плести сіті.

3.

Шалене відчуття голоду пододало сон незвично рано, як для мене – десь перед дев'ятою. Почуваючись значно жвавішою і бадьорішою, ніж учора, я вирішую, що все ж заслуговую на ще один вихідний. Звідкись виникла недоречна паралель про законні дні, які належаться після поховання. В існуючому контексті, мабуть, краще бути забобонною, аніж цинічною. Чи, може, цинічною таки краще? Зрештою, чорний гумор завжди супроводжує найстрашніші моменти. Зараз же, якщо чесно, не дуже-то і страшно. Так уже влаштована людська психіка, що навіть якщо їстимеш біфштекс у дорогому столичному ресторані і раптом побачиш на вулиці танки, то таки намагатимешся доісти, перш ніж бігти. Бо ось він, цей трендовий заклад – сяють великі шиби і дорогий посуд, метушаться офіціанти в стильній формі, а у тебе до м'яса вино або ж «Кривава Мері». Ти кладеш шматок ніжної телятини з кров'ю собі на язик, вона пахне і тане, приправлена досконалими соусами. Вона реальна. Танки ж – міраж на відстані простягнутої руки.

Від цих думок мене заливає слина. Я дістаю з холодильника позавчорашню пасту з лососем за рецептом Джеймі Олівера. Не всі інгредієнти в нас легко роздобути, але я знаю місця і потрібні сайти. Навіть знаю, де взяти у грудні свіжу домашню

руколу. Така їжа – то, звичайно, не борщ чи голубці, які на другий день стають тільки кращими, але, хоч паста вже трохи втратила свій тонус аль-денте, мені цілком смакує. Буду відвертою, той факт, що тепер ти істимеш якийсь примітивний харч сумнівної поживності, з рук «т-кома-Каті» мене щиро зловтішає. І перший порив знести після твого від'їзду з телефону аплікейшн від Джеймі, бо розваги і делікатеси зараз не на часі, минає безслідно. Зрештою, що більш непевні часи, то більше люди прагнуть гурманських і плотських утіх, тож не варто нехтувати такими стовідсотковими покращувачами настрою, якщо можеш їх собі дозволити. Відтепер те, що ти заробляв менше, не ставитиме мене у незручне становище, якщо я захочу якусь витребеньку в супермаркеті, та й не доведеться час від часу доплачувати за тебе в ресторанах, терпляче очікуючи, поки почнуть з'являтися дивіденди від інвестицій твоїх батьків у навчання на юридичному і працевлаштування помічником судді (фактично кур'єром сумнівних пухкеньких конвертів). Їжа діє магічно. Мене вже нічого не злить. Навіть те, що з дзеркала на мене дивиться зачухане чепірадро. Я плескаю себе по дупі й черевцю і думаю, що саме час відновити походи в спортзал. Бо як воно завжди буває? Купуєш собі абонемент, але ввечері завжди щось виринає: як не дрінк, то кіно, та й просто хочеться більше часу проводити разом (тобі ж зал чи то ліньки, чи то дорого), а вранці годі мобілізуватися – коли поруч у ліжку хтось непробудно спить, стає себе шкода. Але тепер того, хто спав, мобілізували самого, і фізпідготовка у нього буде примусова та безкоштовна – точніше, така, яку можна собі дозволити за гроші платників податків. Тож варто і собі встановити режим, просто у більш комфортних умовах, ніж старі та самопальні тренажери з фоточок вашого казарменого життя. Питання тільки в тому, помити голову до чи після басейну. Врешті, я закручую масні пасма у дульку, зауважую, що давно би час пофарбуватися, але я дивним чином досі не помічала, що моя геометрична стрижка із бадьорим поєднанням попелясто-чорнильного та смарагдового давно перетворилася на сіро-буро-малинову понурість. Я настовбурчую на все це неподобство дурнувату шапку і беру з вішака сумку зі спортивною формою, яка висить там нерозпакована тижні зо три. Сподіваюся, купальник я висушила, але вже розберуся на місці. Полохливо виповзаю на вулицю, як кріт з нори, і дивуюся, що сьогодні навіть трохи сонячно, а тоді констатую, що за місяць країна, принаймні західна її частина, порине у період, коли кожний другий день хоч і не є офіційно вихідним, але пропонує чудову нагоду для святкування. Звісно, такі народні традиції зовсім не викликають подиву, щоб не повішатися від холоду і темряви, які домінують о цій порі, люди винаходили причини ходити одне до одного в гості, якимось розважатися, пити, здійснювати поганські ритуали і дарувати дітям подарунки. Дочекатися Миколая, проскочити найкоротші дні, а там уже світла стає на зернинку більше.

Те, що наша країна таки на шляху позитивних змін, демократизації, європеїзації і толерантності до людського розмаїття, зауважуеш у закладах, де на рецепції на тебе кліпають очима з накладними віями дівичі особливої породи. Ще декілька років тому вони б мали тебе, у цій придуркуватій шапці, за порожнє місце, бо незрозуміло, хто взагалі погодився проплатити цей абонемент такому нещастю, як ти. Тоді як іншим відвідувачкам при повному макіяжі і в коротесеньких шортиках і топах доводиться ох як попідніти (тобто посидіти статично на тренажері, не зронивши жодної краплинки), щоб дядьки з золотими ланцюгами звернули на них увагу. Це абсолютно зрозуміла і чітка бізнес-модель: все, що вони вкладають у себе, треба відбити. Проте тепер ця закрита екосистема поступово зазнала змін. З'явилися іноземні студенти і айтішники, які дбають про свій зовнішній вигляд за зовсім іншою парадигмою, керуючись незрозумілою дівчаткам у шортиках системою координат. Тож мій абонемент адміністраторка бере мовчки, а тоді усміхається щиро і питає, чи піду я сьогодні в спа. Я відповідаю, що для спа сьогодні чи не найкращий день і дякую їй, що нагадала, бо сама якось не додумалась.

На шляху до своєї шафки в роздягальні мені доводиться обійти двох тіток під шістдесят. Вони стоять абсолютно голі, щось дотирають рушниками і теревенять про буденні проблеми. Одна товста й округла, з декількома здутими рятівними колами на талії. Сідниці її нагадують від того дві квасолини, хоч, насправді, кожна з них втричі більша за мою. У мене ж, прошу зауважити, цілком пристойний зад. Груді у неї масивні й важкі, права звисає трохи більше за ліву, ореоли навколо сосків гігантські та розпливчаті, а шкіра на тілі ряба, втім, від натягнутості доволі пружна. Її подруга абсолютна протилежність – сухий стручок зі шкірою у безліч дрібних слонячих зморшок. Коротка стрижка, хлопчакувата фігура, одразу бачу її найвищі результати при здачі нормативів ГТО. Тепер ГТО у їхньому виконанні – це ЄДСВ, КВЕД, відшкодування ПДВ та інші аббревіатури, якими ці дві жіночки щедро сиплять між обговореннями зготованого сьогодні о шостій ранку для сім'ї. Зрештою, може й справді у такому віці хочеться менше спати. Вони такі різні і такі однакові, непоголеністю своїх лобків і втратою життєдайної іскри в очах. Повз них проскакує молода газель. З тих, що викликають бажання ущипнути, але навіть не з еротичним натяком (принаймні не в першу чергу), а щоб повірити, що перед тобою не міраж і не картинка з журналу, конвертована хитрим менеджментом спортклубу в 3D і оснащена функцією кодування відвідувачів нечутним ультразвуковим месиджем: «Ходіть до нас і будете такі!». Тіло її вкрите рівнесенькою оливковою засмагою, очевидно солярійною, але не гидкою; досконало проепільоване, в тому числі на руках. Епіляція рук – то для мене щось таке уже перфекціоністське, що я навіть не знаю, як на це реагувати. Тонесенька ідеальна смужка волосся на лобку, не

здивуюся, якщо штучно приклеєного або ж, як мінімум, підфарбованого, довершує її образ. Вона швидко загортається в рушник і йде сушити волосся, її груди розгледіти я не встигаю. І ловлю себе на тому, що шкодую про це. Але вона невдовзі повертається й обтирає свої делікатні перса рушником так, що вони ще якийсь час погойдуються, як два м'ячі, наповнені чимось пружним і теплим. Але навіть якщо це тільки силікон – мені плювати, вигляд у нього природний і запаморочливий. І соски стирчать, як кнопки на старому дверному дзвінку. Вона уся намащується кремами, різними для різних частин тіла, ретельно накладає макіяж і одягається у розвішані на плічках блузку і спідницю – очевидно, речі вона прасує щодня. Відсутність багна на помірних підборах замшевих чобітків лише підтверджує мою теорію про віртуальність цієї істоти, та якщо вона все ж таки справжня, делікатна норкова шубка огортає її теплом і явно полегшує доживання до весни. Залипши на спостереженнях за навколишнім середовищем, я ще навіть не почала перевдягатися. Сиджу, втикаю і шкодую про дві речі: що не вмію малювати скетчі, а також не знаю, як виглядати сексі у спортивній формі. Але, не дозволяючи зневірі взяти гору над ентузіазмом, я нап'яляю розтягнуті легінси і якусь твою стару футболку – кажуть, коли нам не вистачає людини, ми носимо її речі, – шнурую яскраві кросівки і підтюпцем вирушаю у спортзал. Мій тренер радий мене бачити. Я його теж. Як не як, а товариство дотепного чоловіка з гарним тілом завжди тішить. Я починаю завзято тягати залізо. Присідаю. З кожним підходом називаю висічені на металі тренажера зазублини з цифрами, промовляю їх уголос, як дитина, що вчиться лічби. І чомусь російською. Я відчуваю, як із мене виходять залишки позавчорашнього алкоголю, аж поки не починаю від'їжджати. Тренер засипає мені до рота цукор. Я озираюся довкола і думаю, що загалом завантаженість такого місця у бізнес-час не може не дивувати. Таке враження, що мало хто у цьому місті працює, але звідкись має бабло на цілком комфортне життя з елементами неспішної розкоші.

У багатьох на виході з роздягальні червоні губи. Вони роблять селфі та фарбують вії. Застеляють килимки рушниками, ніби сакральні столи килимами. Перш ніж піти танцювати румбу, чи сальсу, чи що там іще, важаться і дивляться в дзеркало. Серед зграйки із спеціальними набедреними пов'язками, грайливими намистами на шиях і кульчиками у вухах одна вагітна із округлим декількамісячним черевцем, яке їй дивним чином не заважає виписувати дуги на підборах-пляшечках. У неї немає страху падіння. А у мене він звідкись береться. Жіночки-танцівниці споглядають за чоловіками в залі, захопленими своїми пацанячими розминками: один гамселить двома канатами так, що ті вигинаються, наче змії, інший заплигує на тумбочку усіма своїми ста двадцятьма кілограмами переважно м'язової маси, третій стрибає довкола тенісного м'ячика,

наче в його кремезне тіло вселився цуцик фокстер'ера, ще з трійко луплять боксерські груші, двоє стрибають на скакалці. Ті, кому не вистачило інвентарю, просто бігають колами: підстрибом, підтюпцем, обертаючись довкола власної осі. Вони захочують один одного вигуками: «Пацани – давайте!» – і тоді міняються спецзавданнями, такими важливими, наче від їхнього виконання залежить, як мінімум, відтермінування кінця світу. Або ж перемога у визвольній операції.

Я прилягаю на лавочку і відкладаю гантелі вбік. Слухаю хрускіт своїх суглобів. Тут так не заведено. Така розхлябаність у цьому середовищі неприйнятна, але я просто лежу і накручую на пальці своє масне волосся, масую череп, зішкрібаю струпи, набираючи під нігті вміст пор і залоз, шкіра ние, і мені здається, що я плавно лисію із кожним волоском, який залишається на моїх долонях. Я розглядаю незаретушований шрам від апендикса на плакаті ідеального тіла на всю стіну, неідеально обрізані нігті крупним планом, майже макрозйомку поту, прищиків і волосків, а потім перемикаюся по черзі то на шортики юної німфетки на кросфїті, то на мохнату руку грізного дядька, яка ритмічно тягне велику вагу до спїтнілого чола. Я майже впадаю у транс, аж поки до мене не наближається дівчина в канаркових лосинах й топї в обтяжку, від одного вигляду якої я зриваюся, наче мене з сигаретою застукала в туалетї завучка. Канарка ж, навіть не кинувши у мїй бїк зневажливого погляду, розтягується бїля шведської стїнки, пощипуючи, поправляє свою другу шкіру і позує подрузі, яка негайно зливає фотки в інстаграм. Вона теж лягає на лавочку, але на відміну від мене, щоб шїстнадцять разів підняти штангу, рївно над грудьми, які зрадливо зберїгають незворушно-опуклу форму. Над головою у неї майорить банер: «Мрїєш стати програмїстом?». Дивне питання, якщо вона навіть не зважає на блїдих нердїв в окулярах, які у супроводї тренерїв сновїгають час від часу мїж снарядами, наче каторжники з наглядачами. Нїде час не здається таким оманливим, як тут. Переходячи на дорїжцї із кроку на бїг, отримуєш ілюзїю, що й секундомїр має прискоритися вдвїчі, але хвилини тягнуться безжально довго. Я прискорююся до дев'яти кілометрїв за годину. Пульс 179. Можна 220 мїнус вік. Менї ще б розїгнатися, але я сходжу з дистанцїї, спираюся долоньями на колїна у напївприсїдї, важко дихаю – в голові памороки. Я дивлюся на свої ноги, і так не очїкуючи там побачити нїчого надто втїшного, аж тут ще й зауважую, що одягнула штани навиворїт. Хоч у випадку з цими спортивками це не має жодного значення. Навїть якби я їх натягнула як належить, своїми мїшками на колїнах, вони би не затьмарили усїх цих суцїльних костюмїв з фрагментами комїксїв, які заповнили простїр довкола. Куди менї з моїми лахами до он тих яскравих кислотних лїтер BOOM на увесь від природи розкїшний зад?! Але очевидно клїєнтурї провїдного фїтнес бренду ефекту двох «O_O» було недостатньо: щоб сїдницї здавалися ще круглїшими, шов посерединї призбираний за спецїальною

технологією. Мої? нещасні розтягнуті і запрані котонові легінси не в тому стані, щоб скласти хоч найменшу конкуренцію еластичним комбінезонам під камуфляж, або ж з принтами у квіточки чи навіть у листя конопель, які магічним чином, напевно, завдяки якимось космічним нановолокнам, не формують між ногами у своїх власниць верблюжих лапок. Чи це і є заслуга тієї інтимної контурної пластики, яку тут рекламують одразу після школи тестування і перед лікуванням надмірної пітливості? Після неї, у свою чергу, пропонується англійська, а далі по колу: білизна, ресторан з мангалом, масаж, готові здорові обіди в модних ланч-боксах, котеджі DUPLEX-KHOLODNOVIDKA, в яких не те що жити – вмерти не хочеться. Але після естетичної хірургії статевих губ на світ, мабуть, дивишся по-іншому. Більш оптимістично, чи що.

Дзеркала на стінах – на будь-який смак і за будь-якою потребою: одне виструнчує, друге розширює. Дівчина присідає зі штангою, а хлопець тримає її за талію і змушує сильніше випнути задок. Кожного разу їй доводиться докладати більше зусиль, щоб виштовхнути вагу на плечах, і вона заплющує очі, кривить рот і закушує губу, уся вкрита легким полиском свіжого поту. Фанатично худнуча огрядна базарна баба видає з кожним підходом дедалі сильніші зойки, які запускають у мене перед очима мерехтливий калейдоскоп брутальних фрикцій. Між сетами вправ вона веде розмови про тампакси і протеїн. Вона із тих жінок, яких нічого не зупинить, навіть те, що, присідаючи із вагою, вона ось-ось пукне. Звук завжди можна заглушити вигуком, а запахи тут так змішалися, що легко кивнути на іншого, як на улюбленого домашнього песика, який відбуває у таких ситуаціях і за дітей, і за бабусь.

Дзеленчить залишений на підлозі телефон, його власник обговорює з якоюсь Тетяною Іванівною бакс по 30, розрахунки налічкою – дядько одягнутий у футболку, яку привіз із заграниччя часів залізної завіси. Давні фарцовщики й апаратчики переродились тут у підприємців і відставних рішал.

Я повертаюся у роздягальню, виявляю, що мій купальник затхлий і вологий, але я з огидою напинаю на себе липку тканину, заправую волосся у тісну шапку, яка миттєво перетворює мене на гуманоїда, і присмоктую до очей окуляри. Востаннє я одягала їх, коли ми збиралися з тобою поплавати, але по дорозі забили і пішли тусити з друзями. Я так веселилася від нашої нерозважливості, що одягнула їх на себе на вулиці і з реготом впивалася реакцією перехожих. Регіт – щось таке дивне, навіть не уявляю, як мої апатичні нутрощі колись могли видавати таку реакцію. З-за дверей туалету долинають схлипи і скиглення. Жінка-яку-нічого-не-зупинить скімлить на плечі у стрункої атлетки, яка взяла над нею шефство у

заплутаному світі силових і кардіо, що автоматично поширилося і на справи сердечні. «Я розумію, молода тёлка, приведе потрахаться...». Смаглява, ідеально виліплена антична статуя поруч лише подає їй серветки і гладить по голові – для статуї це і так багато. Щойно вона розповідала, як не їсть пасту, коли їздить відпочивати в Італію з коханцем. Такі колібрі, як вона, здається, живляться лише нектаром. Зараз вона одягне шубку авто-леді від нього. І може, вперше задумається, чи є такі у нього сім'я і чи правда його слова про давню сепарацію.

Дівчатка-підлітки з останніми айфонами і виразними бровами – господи, тут усі з бровами, а в мене їх зроду не було, – обговорюють сварки з батьками, які дають на усе це бабло лише за умови регулярного прибирання вдома. Нашому поколінню солом'яних сиріт таке і не снилось. Наш підлітковий вік припав на відсутність світла і тепла, холод видував зі щілин усе, і тодішнє моє відчуття трагедії та виживання дуже хочеться прирівняти до солдатського, в окопах. Але зараз на такі порівняння жорсткий бан.

Інструкторка з плавання читає за столиком молитовник. Вона не надто наглядає за людьми в блакитній, приємно хлорованій, прозорій воді басейну, яка мерехтить у холодному сонці. На протилежній частині доріжки зблискує щетина і м'язи чоловіка, який, мов велика рибина, хапає ротом повітря. Він торкається мене під водою своєю дельфіною шкірою і я відчуваю, як десь глибоко у суглобових сумках стегон у мене тихо роїться бажання розсувати ноги.

Я занурююся з головою, і мене охоплює драматичне видіння, наче у цей елітний заклад влучила бомба. Один суцільний мокрий стовп, а тоді серед бризок снєпшотом видно, як пролітають плавки «Waterpolo Galicia». Їхній власник щойно був єдиним, хто намагався перекричати луну приглушеного плюскотіння і гулу помп. З усієї його експресивної промови мої залиті водою і закупорені гумовою шапкою вуха вихоплювали тільки окремі фрази: «Жалко, таку страну розвалили в дев'яносто первом! Строй был плохой, а страна хорошая!». Набряклим, як розмоклі родзинки, галицьким тітонькам апелювати до нього було важко. Вони шукали якісь кволі аргументи: «Хочецца, штоби деті нармальна жили, нам уже позна», але більше запитували: «А-что-же-делать?», занурювалися в воду по плечі, ніби ховаючись у пісок, промовляли тихо, невпевнено і з прибалтійським акцентом. Ще хвилину тому він гучно їм заперечив: «Мне вот не поздно, я бы пожил!», вистрибнув своїм сухорлявим тілом на бортик, як на трибуну, поправив синьо-жовті плавки – напис «Waterpolo Galicia» на правій kwasолеподібній сідниці, лев – на лівій. Золотий гімнаст, наче маятник ритмічно розгойдувався на

товстому ланцюгу над його впалими грудьми із сріблястою порослю. Ще хвилину тому тітоньки запитально похитували своїми вічними кульчиками у розтягнутих мочках і якомога міцніше, як за рятівну соломинку, хапалися за поролонові трубки. І тут – БАБАХ! – суцільний водяний стовп виносить їх усіх у зимове повітря. Виносить аж до неба. І ніякі поролонові соломинки їх уже не врятовують.

Я виринаю на поверхню, тяжко відсаплююся, виливаю видіння разом з водою з окулярів. На усю стіну майорить банер: «СЛАВА УКРАЇНІ! – (тризуб) – ГЕРОЯМ СЛАВА!». Все довкола на місці. Як і тривога у моїх грудях, що цього всього може не стати будь-якої миті. Бо таке враження, що у кожного всередині сидить маленький солдатик, який метушиться постійно туди-сюди, підстрибує, щомиті бере когось на мушку і зводить курок. Його плющить від бажання знищувати, причому не міфічну росу на сонці, – він прагне перетворювати людей на шматки м'яса з очима.

Але знаєш що? Я собі так вирішила, що фіг з тим усім!

Для мене ти просто серфиш на Балі – поїхав собі в бойз-тріп кудись туди ж, де підрум'янила свої вилиці позавчорашня розчулена золотозуба продавчиня. І хай уже ті дівчата-волонтерки витискають вам сік із помаранчів у поліетиленові пакетики і рубають мачете ананаси, я закрию на це очі. Головне, щоб без нещасних випадків. Як от з хлопцем у нас по сусідству, тим на візку з пошкодженими кінцівками. То ж, мабуть, просто мачете зірвалося з твердої шкірки плоду або акула запливла куди не слід, еге ж?! І немає цих усіх радіо, газет, розмов на вулиці, роздратованих водіїв і військових, які не знімають форму під час відпустки. Просто на мілітарі зараз тренд. Як і на жіночі портупеї та сумочки з витисненим муляжем пістолета.

Така моя легенда. Домовились?

Загорнувшись у халат, я ледь піднімаюся сходами і, несучи в собі цей безперервний діалог з тобою, якого ти, звісно, не чуєш, знервовано прочовгую повз вишикуваних у ряд людей, яким земля втікає з-під ніг. Але вони при цьому не виглядають розгубленими, а лише зосередженими, відстороненими і навіть якимись розчервоніло-щасливими. Можливо тому, що самотійно регулюють швидкість та нахил бігової доріжки і мають ілюзію контролю над власною екзакуцією, від якої на спині у них через футболки проростають крила, наче у

метеликів, зав'язуючись пуп'янками і розквітаючи з кристалів солі, екстрагованої з їхнього поту.

Така моя легенда! Ясно вам всім?!

Але ніхто не звертає на мене уваги. І не знаю, чи виголошення мого запитання вголос змінило би реакцію публіки.

«Я-буду-буду-буду-самої-яркою-звездой» – співає на всю роздягальню жінка з обличчям щирохтивої зірки старечого порно і голим торсом, декорованим обвислими грудьми. Вона згинає руки в ліктях, наче бодібідери на змаганнях, але у її виконанні це загрозово і смішно водночас. На дупі у неї світліший за решту тіла трикутник від плавок. Телефон постійно пікає – розриваються вайбер і месенджер. «Господи, как ты себя любишь!» – вигукує вона через усе приміщення подрузі в мереживній білизні, яка, наче адепт секти 3D симуляцій ідеальної людини, втирає в кожну частину тіла якийсь інший крем. Але до ранкового еталонного зразка їй ще далеко. А потім огризається у відповідь на черговий сигнал телефону: «12:08! В 12 я должна уже была помыться!»

«Ну ты ж из тех, кто будет до последней капли крови биться!» – відповідає їй мереживна.

«За свет 230 заплатила» – апелює бодібідерка. І, завершивши цією реплікою їхній не надто змістовний діалог, одягає флісовий комбінезон плямистого пса з вухатим капюшоном, взуває золоті угги і вшивається, справді схожа на собаку, яка радісно біжить на прогулянку.

Я напружую перед дзеркалом сідниці й з острахом зазираю з-за плеча на неоране поле целюліту.

Канарка обговорює зі своєю фоторепортеркою відпочинок у Альпах. «І взагалі, здається, деяким чоловікам потрібна війна, щоб не дарувати брюліки!» – вловлюю я її життєствердну тезу.

«Крові? Крапля? Остання? Господи, як знайти серед усього цього натхнення помити голову?» – думаю я і, нап'яливши шапку, рухаюся до виходу через

жаровню фенів, але тоді розумію, що забула ключ у дверцятах шафки. Повертаюся, йду знову і знову виходжу в зал. Мені здається, що я десь у пекельному лабіринті, який з третьої спроби таки вдається покинути.

В холі лисий кремезний молодик із старанністю школяра поїдає з пластикового контейнера рис з родзинками і запиває білковим коктейлем. Двері відчиняються автоматично. У них заходить отець з дяком і починають всіх без розбору кропити. Хтось хреститься, хтось сахається, аж поки дівчина на рецепції не дає їм пожертву, кліпаючи своїми накладними віями, – чи то з переляку, чи то з каяття.

На вулиці зовсім замело, таке враження, що хтось патрає небесну курку. Технічний працівник спорткомплексу у шльопанцях на босу ногу підмітає біля входу і посипає піском, мамусі пхають по снігах візки й абсолютно очевидно, що за таких умов спортзал їм не потрібен. Пияк відкопує з кучугури машину, такого ж фіолетового кольору, як його обличчя. Сподіваюся, не сяде за кермо. Повз спілку ветеранів Афганістану, біля якої рівно під чорно-червоним і синьо-жовтим прапорами стоять порожня пляшка з-під горілки і пачка від соку, на тонких леопардових ногах швидкою пінгвінячою ходою поспішає духовна сестра канарки зі спортзалу. Їй ледь вдається розминутися з сірим чоловіком, який буденно несе у файлику свідоцтво про смерть і сякається на тротуар.

На зупинці опасиста жінка присідає навпочіпки і припалює тонку сигарету. Мені хочеться приєднатися, замкнутися з нею у тимчасовому інтимному світі спільного перекуру, але до неї улюлюкають чоловіки, які вздовж усього мого шляху риють траншеї, наче окопи. Їхні кашкети і ватні бушлати притрушує снігом: ремонт електромереж – безжальна і вкрай відповідальна місія, гідна супергероїв.

Військова машина з прозаїчним, роздрукованим на аркуші А4 написом «ГРУЗ 200» – ніби йдеться про підвищену плату за проїзд, старий, деренчливий локально-вінтажного розливу джип з чорною стрічкою на дзеркалі протискається в заторах між каретами, маршрутками і «Чудо-поїздом». Водії позаду сигналять, коні харапудяться, бо трамвай попереду зупинився перевести стрілки. А студентки медколеджу в білих халатиках тим часом ідять сосиски і слухають у рожевих навушниках якісь радісні мелодії. Можливо, підуть сьогодні на боулінг чи на ковзанку.

З-за кожного рогу нависають оголошення про збір коштів і заклики поставити лайк на фейсбуці, щоб отримати крутий комікс про Кіборгів. Я навіщось забрідаю в центр. Юрба безтурботно дефілює під волання з військового намету – ветерани розриваються співами під фонограму так, наче ось тут просто відбувається весілля їхнього побратима, який знайшов-таки щастя у групі «АТОшні знайомства». О, це все вже зовсім хибний контекст і невідповідний саундтрек, щоб плекати мою легенду.

Я застрибую в перше-ліпше таксі, у якусь зовсім роздубану іномарку на польських бляхах. Називаю адресу. Воділа від такого щастя аж потирає змерзлі руки – точно здере з мене мінімум дабл-рейт, як із дурочки-туристки. Хоча, якби він бодай заткнувся, я б йому ще доплатила. Але ж ні, верзе якусь ахінею – політичний аналіз, пересипаний скаргами і приправлений радіо «Мелодія». Моему внутрішньому солдатику уже піна йде з рота, але я так сильно хочу скорше додому, що згрібаю залишки сил, щоб не реагувати на таксисто-ефір та ізолювати його в якійсь густій хмарі, обмотаній скловатою та скотчем. До мене долинає тільки глухе бубніння, і я втуплююся у вікно. У напівтемряві, з мерехтінням вогників, все виглядає не так уже й безнадійно. Головне не мати можливості вглядатися у деталі.

Я сперлася чолом до холодної шиби і заплющила на секунду очі.

І відчула, що серце попускає.

– Ей, ти чьо!

Потасканий життям мужик при ближчому аналізі виявляється приблизно моїм ровесником. Всю дорогу він їхав, пригинаючись до керма своїм опецькуватим тілом у шкірянці. Але тепер я бачу його обличчя у чорній трикотажній шапочці майже впритул. Щоб розбудити мене, йому довелося перехилитися через спинку свого сидіння і добряче поторсати мене за плече своєю лапою в обрізаних засмальцьованих рукавичках.

– Ти чьо? Нормально всьо? Закинулась чимось? Шолі?

– Та не, просто місячні, – огризаюсь я.

І виявляю, що гаманець порожній. Бля. Завтикала зупинитися біля банкомату зняти готівку. Найменше зараз мені хочеться кружляти з цим стрьомним типом вечірніми заторами. Ну і гаманець порожній таки не зовсім, там лежать 10 баксів – смішна данина звичці з тих часів, коли це було найціннішим подарунком на день народження від хресної і коли на ці гроші можна було вдвох з'їздити на вихідні на лижі. Я їх ношу неторканими останніх років п'ять, декілька разів думала сховати, але таки перекладала з гаманця в гаманець, бо не знала куди приткнути. Аж ось – пригодилися. Мовчки тицяю їх стрьомному типу. Він такий метушиться по кишенях, каже, що сьогодні ще не було виручки, дзвонить комусь перепитати курс, але я, навіть не кинувши легковажне «здачі не треба» або стервозне «купи собі на решту дезік», затраскую дверцята машини і ховаюся в колодязі під'їзду.

Кінець ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

1

От лайно! (Англ.) – Тут і далі примітки авторки.

2

Лікарняний листок (англ.).

3

Жіночий вибір. (англ.).

4

Відповісти (англ.).

5

Відправити (англ.).

Купить: https://tn.knigapoisk.com/shiyan_gas-ka/za-spinoyu

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)